

Výzva na ochranu Tatier

Tatry sú oddávna posvätnými horami Slovákov. Sú prvým obrazom slovenskej hymny a sú aj súčasťou štátneho znaku Slovenskej krajiny – Slovenskej republiky. Tatry od nepamäti uctievali naši predkovia a nie náhodou ich takto ospievalo aj pokolenie Štúrovcov, ktorým sa aj s pomocou sily týchto hôr podarilo duchovno-národne obroditi slovenskú krajinu a takto zachovať jazyk, samosprávu a krajinu pre ďalšie pokolenia, a teda aj pre nás. Tatry – ten nie až tak mohutný, ale na správnom mieste stojaci karpatský oblúk sa podieľali priamo na vzniku a záchrane slovenského národa. Mnoho dobyvateľských nájazdníkov sa v priebehu tisícročí zastavilo v slovenskom strede Európy práve chvála Tatrám. Karpatské hory po celé veky poskytovali v dobách ohrozenia útočisko našim predkom. Z viacerých dôvodov ich vedomejší a vnímavejší Slováci považujú za svoje posvätné hory, za svoje hory priam materské.

Vyzývame všetkých obyvateľov slovenskej krajiny a zvlášť tých, ktorým je prepožičaná moc národa a sú za krajinu najviac zodpovední:

TATRY SÚ NAŠE POSVÄTNÉ HORY

Ochraňujme a múdro spravujme Tatry ako prírodné a duchovné dedičstvo, ktoré v pravom zmysle slova nevlastníme, tak, ako nemôžeme vlastniť duše ľudí, zvierat, stromov, hôr. Ak ho považujeme za naše spoločné duchovné vlastníctvo, tak sa k nemu správame s náležitou úctou. Sú to krásne hory a sú domovom mnohých aj vzácných rastlinných a živočíšnych druhov. Aj keď ústava a medzinárodné právo hovorí o povinnosti ochrany prírody všeobecne, v slovenskej kultúre sú Tatry dokázateľne zvlášť uctievanými horami. Chápeme ich preto ako súčasť nášho národného, prírodného, kultúrneho a duchovného dedičstva, o ktoré sa opiera duchovná sila národa. Preto vyzývame tých, ktorým je zverená správa Tatier, aby si uvedomili, že spravujú naše posvätné hory a aby konali v súlade s touto skutočnosťou.

NECHAJME ŽIŤ PRÍRODNÝ LES

Vyzývame na to, aby po víchrici, ktorá zvalila časť tatranských lesov, zodpovední napomáhali vytvorenie lesa, ktorý by sa viac podobal pôvodným prírodným porastom, ako lesy, ktoré boli zvalené. A teda aby boli vysádzané nie ako predtým len smrek, ale aby boli vysádzané čo najprírodnejším spôsobom aj jarabiny, jasene, javory, jedle a ďalšie dreviny, ktoré v tatranskom pralese v dávnych dobách rástli hojnejšie. Prírodné lesy by boli odolnejšie aj proti víchriciam a poskytovali by prirodzenejší priestor pre ďalšie domáce druhy zvieratstva a rastlinstva. Nedopustíme narušenie jedinečného prírodného kola vysádzaním cudzích rastlinných a živočíšnych druhov (ako boli v minulosti napríklad alpské smrek a alpské kamzíky). Nech nie je národný park otrávaný chemikáliami, pretože

tzakvané ochranné chemické prostriedky vážne narušajú kolo rastlín a živočíchov, ktoré sa bez ľudských zásahov vie oveľa lepšie udržať, ako s nevhodnými, ktorákozrakými zásahmi zameranými na peňažný zisk.

NIE DRANCOVANIE, NIE ROZPREDAJ

Vyzývame, aby ostala ľudskými zásahmi neporušená podstatne väčšia časť lesa, ako teraz schválený malý zlomok. Zvalený les viac napomôže domácim živočíchom a rastlinám žijúcim v tomto národnom parku v ich prirodzenom kruhu, ktorý je ľudskou činnosťou čoraz viac narušovaný. Honba za hmotným ziskom by nemala byť najdôležitejšou pohnútkou pri zásahoch do tohto národnokultúrneho duchovného dedičstva. Nedopustíme drancovanie národného parku – posvätných hôr a nedopustíme rozpredávanie tohto dedičstva, ktoré plánujú niektorí domáci a zahraniční ziskuchtivci. Odmietame zníženie ochrany národného parku. Varujeme pred prípravami na rozpredaj častí Tatier domácim peňažníkom, či dokonca cudzincom. Tak, ako človek so základným ľudským citom a vedomím nemôže predávať vlastnú matku, tak ani náš národ nemôže predávať naše posvätné hory.

NIE! NARÚŠANIU PRÍLIŠNÝM RUCHOM

V národných parkoch v rôznych častiach sveta sa snažia odkloniť turistický ruch od najcitlivejších oblastí. Vysoké Tatry sú vlastne rozlohou nevelké veľhory. Je hrozné, že mocenské kruhy plánujú ešte nemúdrejšie nasmerovanie turistického ruchu do najzraniteľnejších tatranských zákutí. To je akoby sme nasmerovali pouličný ruch cez vašu obývačku a spálňu. Už dnes je hrozivý pokles počtu orlov a kamzíkov v Tatranskom národnom parku. Už dnes sú

veľké parkoviská a nevzhľadné hotely v citlivých oblastiach a ráz krajiny je necitlivými stavbami narušený. Vyzývame na to, aby ďalšie stavby v Tatrách boli povolené, len ak nenarušujú prírodný ráz a vzhľad národného parku. Tam, kde narušujú prírodný kruh a ohrozujú živočíšne druhy, nech nie sú povolené vôbec a jestvujúce stavby nech sa prispôbia smerom k prírodnému súladu. Vyzývame na odklonenie turistického ruchu tak, aby nenarušal ráz našich posvätných hôr, ktoré sú právom chránené ako národný park. V umelo vyvolanom a podporovanom trhovom ošiali, ktorý neprináša očakávané hospodárske výsledky upadá prírodné, kultúrne a duchovné cítěnie a vedomie ľudí. Tým sa zhoršuje prírodný, kultúrny, duchovný a vlastne aj hospodársky stav národa a našej krajiny. Dobrý hospodár ale pozná a ctí si hodnoty, ktoré sú nepredajné a majú nevyčísliteľnú cenu a v tom tkvie jeho sila. Tak je to aj s našou krajinou. Tatry sme zdedili ako hory oddávna uctievané predkami. A naši potomkovia a nasledovníci sa budú tomuto dedičstvu tešiť. Preto už teraz upozorňujeme tých, ktorí si chcú za peniaze kúpiť to, čo je nepredajné, že sa im to môže nevyplatiť. Pretože po vytriazení z trhového ošialu sa môže unáhlená a nemúdra výstavba v posvätných horách – národnom parku výrazne zladovať smerom k prírodnému súladu a miestami aj zrušiť. Aj zvalené lesy sú stále plné prírodného života. Tatry nepotrebujú ani tak peniaze ale potrebujú, najmä, náš cit a múdrosť. Chvála všetkým, ktorí pozdvihnú svoj hlas a silu na ochranu a obranu našich posvätných hôr.

Pri príležitosti Hromničných osláv v Poprade – v Tatrách sa predstavitelia a účastníci Rodného kruhu dohodli na zverejnení výzvy na ochranu Tatier – posvätných hôr Slovenskej krajiny v mesiaci február v roku 2005.